

ਮਨੀਧਾਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿੰਨ ਚੰਦਰ ਸੂਰੀ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ:

ਇਸ ਗ੍ਰੰਥ ਦੇ ਰਚਨਾ ਕਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਵੈਤਾਂਵਰ ਜੈਨ ਖਰਤਰਗੱਛ ਦੇ ਚਾਰ ਅਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜਿੰਨ ਦੱਤ ਸੂਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਮਨੀ ਧਾਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿੰਨ ਚੰਦ ਸੂਰੀ ਜੀ ਹਨ। ਉਹ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਤੀਭਾ ਸ਼ਾਲੀ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਜੈਨ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਆਪ ਦੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਂ ਅਚਾਰਿਆ ਜਿੰਨ ਦੱਤ ਸੂਰੀ ਸੀ, ਆਖਦੇ ਹਨ ਇਕ ਵਾਰ ਸੇਠ ਰਾਮ ਦੇਵ ਨੇ ਅਚਾਰਿਆ ਜਿੰਨ ਦੱਤ ਸੂਰੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਬੁਢਾਪਾ ਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਦੀ ਦਾ ਵਾਰਸ ਕੌਣ ਹੋਵੇਗਾ? ਅਚਾਰਿਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅਜੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਰਾਮ ਦੇਵ ਨੇ ਫੇਰ ਪੁੱਛਿਆ ਜੇ ਹੁਣ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਆਵੇਗਾ? ਅਚਾਰਿਆ ਜੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹਾਂ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਰਾਮਦੇਵ ਨੇ ਫੇਰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿਵੇਂ।

ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਲਾਂ ਦਿਨ ਦੇਵ ਲੋਕ ਤੋਂ ਇਕ ਦੇਵਤਾ ਅਪਣੀ ਉੱਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰਕੇ ਵਿਕਰਮਪੁਰ ਦੇ ਸੇਠ ਰਾਸਲ ਦੀ ਛੋਟੀ ਧਰਮ ਪੱਤਨੀ ਦਲਹਨ ਦੇਵੀ ਦੇ ਪੇਟ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਹੀ ਮੇਰੀ ਗੱਦੀ ਦਾ ਵਾਰਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਰਾਮ ਦੇਵ ਵਿਕਰਮਪੁਰ ਵਿੱਚ ਰਾਸਲ ਸੇਠ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸੇਠ ਤੋਂ ਸੁੱਖ ਸਾਂਦ ਪੁੱਛਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਮ ਦੇਵ ਨੇ ਅਚਾਰਿਆ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਭੱਵਿਖ ਬਾਣੀ ਦੱਸੀ ਰਾਮ ਦੇਵ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਛੋਟੀ ਪੱਤਨੀ ਦਾ ਗਹਿਣੇਆਂ ਨਾਲ ਸੱਤਿਕਾਰ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਨਮਸਕਾਰ ਕਰਕੇ ਵਾਪਸ ਆ ਗਿਆ। ਅਚਾਰਿਆ ਦੀ ਭੱਵਿਖਬਾਣੀ ਤੋਂ ਸੇਠ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਪਣੀ ਛੋਟੀ ਪੱਤਨੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣ ਲੱਗਾ। ਸੰਮਤ 1197 ਭਾਦੋਂ ਸ਼ੁਕਲ 8 ਨੂੰ ਜੇਸ਼ਠਾ ਨੱਛਤਰ ਵਿੱਚ ਇਕ ਬਾਲਕ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਅਚਾਰਿਆ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿੰਨ ਦੱਤ ਸੂਰੀ ਦਾ

ਅਪਣੇ ਵਿਕਰਮਪੁਰ ਅਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਆਪ ਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਜੈਨ ਮੰਦਿਰ ਬਣਾਏ ਨਵੇਂ ਸਾਧੂ ਸਾਧਵੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਮੰਦਿਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰਮੰਤ ਕਰਵਾਈ। ਇਕ ਵਾਰ ਸੇਠ ਰਾਸਲ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਅਪਣੀ ਮਾਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਇਆ ਅਚਾਰਿਆ ਨੇ ਜੈਨ ਧਰਮ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਉਸ ਬਾਲਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਨੇ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਉਹ ਬਾਲਕ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਦਿੱਖਿਆ:

ਵਿਕਰਮਪੁਰ ਵਿੱਚ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਚਾਰਿਆ ਜੀ ਅਜਮੇਰ ਪਦਾਰੇ ਉੱਥੇ ਸੰਮਤ 1203 ਫੱਗਨ ਸੁਕਲ 9 ਦੇ ਦਿਨ ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਰਸਵਨਾਥ ਦੇ ਮੰਦਿਰ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿੰਨ ਚੰਦਰ ਸੂਰੀ ਦੀ ਦਿੱਖਿਆ ਹੋਈ। ਖਾਲੀ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਵਿਦਿਆ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਭਾ ਚਮਕ ਉਠੀ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਰਨ ਲੱਗੇ।

ਅਚਾਰਿਆ ਪੱਦਵੀ:

ਸੰਮਤ 1205 ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਖ ਸੁਕਲ 6 ਨੂੰ ਵਿਕਰਮਪੁਰ ਦੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਵੀਰ ਜੈਨ ਮੰਦਿਰ ਵਿੱਚ ਅਚਾਰਿਆ ਜਿੰਨ ਦੱਤ ਸੂਰੀ ਜੀ ਨੇ ਅਪਣੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਆਪ ਨੂੰ ਅਚਾਰਿਆ ਦੀ ਪੱਦਵੀ ਦਿੱਤੀ। ਅਚਾਰਿਆ ਜਿੰਨ ਦੱਤ ਸੂਰੀ ਦੀ ਆਪ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਕ੍ਰਿਪਾ ਸੀ। ਅਚਾਰਿਆ ਜਿੰਨ ਦੱਤ ਸੂਰੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਖੁਦ ਜੈਨ ਆਗਮ, ਮੰਤਰ ਤੰਤਰ, ਜੋਤਿਸ਼, ਆਦਿ ਪੜ੍ਹਾ ਕੇ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਆਪ ਨੇ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਤੱਤਪਰ ਰਹੇ।

ਅਚਾਰਿਆ ਜਿੰਨ ਦੱਤ ਦੀ ਭੱਵਿਖਬਾਣੀ:

ਅਚਾਰਿਆ ਜਿੰਨ ਦੱਤ ਸੂਰੀ ਅਪਣੇ ਚੇਲੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਗਿਆਨ ਤਾਂ ਆਪ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ

ਇਕ ਹਦਾਇਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੁਸ਼ਟ ਦੇਵਤੇ ਅਤੇ ਜੋਗਜੀਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਉਪਦਰਵ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿੰਨ ਚੰਦਰ ਸੂਰੀ ਦਾ ਮੌਤ ਦਾ ਯੋਗ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਜੋਤਿਸ਼ ਤੋਂ ਜਾਣ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮਨੁ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਆਪ ਨੇ ਅਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ। ਸੰਮਤ 1211 ਮਿਤੀ ਹਾੜ ਸ਼ੁਕਲ 11 ਨੂੰ ਅਜਾਮੇਰ ਵਿੱਖੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿੰਨ ਦੱਤ ਸੂਰੀ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਸਵਰਗ ਸ਼ਧਾਰ ਗਏ ਤੱਦ ਸਾਰੇ ਗੱਛ ਦਾ ਭਾਰ ਅਚਾਰਿਆ ਜਿੰਨ ਚੰਦਰ ਸੂਰੀ ਦੇ ਮੋਚਿਆਂ ਤੇ ਆਗਿਆ। ਸੰਮਤ 1214 ਵਿੱਚ ਆਪ ਨੇ ਤ੍ਰੀ ਭਵਨ ਗਿਰੀ ਮਥਰਾ, ਭੀਮ ਪੱਲੀ, ਮਰੋਟ, ਆਦਿ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੈਨ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਪ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਸਾਧੂ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਸਿਤ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ ਕੀਤਾ ਅਨੇਕਾਂ ਮੰਦਿਰਾਂ ਤੇ ਨਵੇਂ ਧਵਜ ਲਹਿਰਾਏ। ਆਪ ਦੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਨਾਲ ਮਰੂਕੋਟ ਦੇ ਰਾਜਾ ਸਿੰਘ ਬਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਚੰਦਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੰਦਿਰ ਬਣਿਆ ਸੀ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਟਾ ਵੀ ਅਚਾਰਿਆਂ ਜਿੰਨ ਚੰਦਰ ਨੇ ਹੀ ਕਰਵਾਈ। ਮਰੂਕੋਟ ਤੋਂ ਆਪ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਮਤ 1218 ਵਿੱਚ ਆਪ ਸਿੰਧ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸੰਮਤ 1221 ਵਿੱਚ ਅਚਾਰਿਆ ਜਿੰਨ ਚੰਦਰ ਸੂਰੀ ਸਾਗਰ ਪਾੜਾ ਪਧਾਰੇ ਫੇਰ ਅਜਾਮੇਰ ਆ ਕੇ ਅਪਣੇ ਗੁਰੂ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿੰਨ ਦੱਤ ਸੂਰੀ ਦੀ ਸਮਾਪਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਟਾ ਕਰਵਾਈ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਵਰੇਕ ਪਧਾਰੇ ਉੱਥੋਂ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਾਂਸੀ ਨਗਰੀ ਵਿੱਚ ਨਾਗ ਦੱਤ ਨੂੰ ਵਾਚਨਾ ਅਚਾਰਿਆ ਪੱਦ ਦਿੱਤਾ। ਆਪ ਨੇ ਮਹਾ ਬਣ, ਤੱਗਲਾ, ਵਿੱਖੇ ਵੀ ਮੰਦਿਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਨ ਕਰਵਾਇਆ। ਸੰਮਤ 1222 ਵਿੱਚ ਬਾਦਲੀ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਪਾਰਸਵਨਾਥ ਦੇ ਮੰਦਿਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਕੇ ਆਪ ਰੁਦਰਪੱਲੀ ਪਧਾਰੇ ਉੱਥੋਂ ਜੋਤਿਸ਼ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਕ ਜੋਤਿਸ਼

ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਜਿੱਤੀਆ। ਆਪ ਨੇ ਇਕ ਪੱਦਮ ਚੰਦਰ ਅਚਾਰਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਸ਼ਤਰ ਅਰਥ ਵੀ ਕੀਤਾ।

ਚੱਮਤਕਾਰ:

ਅਚਾਰਿਆ ਜਿੰਨ ਚੰਦਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਚੱਮਤਕਾਰ ਭਰਪੁਰ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਛੇ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸਾਧੂ ਜੀਵਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ, 8 ਸਾਲ ਦੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਚਾਰਿਆ ਜਿਹਾ ਮਹਾਨ ਪੱਦ ਮਿਲਨਾ ਜੈਨ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਅਨੋਖੀ ਘੱਟਨਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਨੂੰ ਜੈਨ ਧਰਮ ਲਈ ਦਿੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਗੋਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਐਸਵਾਲ ਜਾਤ ਦਾ ਗੋਤ ਅਚਾਰਿਆ ਜਿੰਨ ਚੰਦਰ ਸੂਰੀ ਦੀ ਦੇਣ ਹਨ।

ਇਕ ਵਾਰ ਆਪ ਧਰਮ ਸੰਘ ਨਾਲ ਜੰਗਲ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਖ ਬੱਚੇ ਸਾਧੂ ਸਾਧਵੀਆਂ ਸਨ। ਚੋਰਸਿਧਾਂਤ ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੰਘ ਨੇ ਪੜਾਉ ਕੀਤਾ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਉੱਥੇ ਚੋਰਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਸੰਘ ਵਾਲੇ ਘਬਰਾ ਗਏ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਚਾਰਿਆ ਜਿੰਨ ਚੰਦਰ ਸੂਰੀ ਜੀ ਨੇ ਸੰਘ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਦਾਈਰੇ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਹੋ ਜਾਵੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਚਾਰੋਂ ਪਾਸੇ ਇਕ ਰੇਖਾ ਖਿੱਚਦਾ ਹਾਂ ਕੋਈ ਚੋਰ ਇਸ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਹੋਇਆ ਵੀ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ, ਆਪ ਨੇ ਸੰਘ ਦੀ ਚੋਰਾਂ ਤੋਂ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ।

ਬੱਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪ ਦੇ ਮਸਤਕ ਵਿੱਚ ਮਨੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਨੀ ਧਾਰੀ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਨੀ ਵਾਰੇ ਆਪ ਨੇ ਅਪਣੇ ਉਪਾਸਕਾ ਕੋਲ ਭੱਵਿਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੇਰੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਮਨੀ ਤੁਸੀਂ ਦੁਧ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲੈਣਾ ਪਰ ਸੰਘ ਆਪ ਦੇ ਸਵਰਗਵਾਸ ਤੋਂ ਇਤਨਾ ਦੁਖੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਭੁਲ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਮਨੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਯੋਗੀ ਨੇ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲਿਆ। ਆਪ

ਨੇ ਅਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸੇਠ ਕੁਲ ਚੰਦਰ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਮੰਤਰ ਨਾਲ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਰੋੜ ਪਤੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਆਪ ਦੇ ਚੱਮਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਰਾਜਾ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਉਸ ਰਾਜੇ ਦਾ ਨਾਉ ਮਦਨ ਪਾਲ (ਆਨੰਗ ਪਾਲ) ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਪਦਾਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਪ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਅੱਖਾ ਯਾਦ ਆਗਿਆ। ਪਰ ਆਪ ਰਾਜੇ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਸਨ ਸੋ ਅਪਣੇ ਧਰਮ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪਹੁੰਚੇ, ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਇਕ ਦੇਵਤੇ ਨੂੰ ਵੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਅਚਾਰਿਆ ਦਾ ਦਿੱਲੀ ਪਹੁੰਚਨ ਤੇ ਰਾਜੇ ਨੇ ਸ਼ਾਹੀ ਸ਼ਾਨੋਸ਼ਕਤ ਨਾਲ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਰਾਜਾ ਤੇ ਪਰਜਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਉਪਦੇਸ਼ ਸੁਣਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਇਹ ਸਮਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੰਮਾ ਨਹੀਂ ਚੱਲਿਆ।

ਸਵਰਗਵਾਸ:

ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਚਾਰਿਆ ਜਿੰਨ ਚੰਦਰ ਸੂਰੀ ਨੇ ਅਪਣਾ ਮੌਤ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਜਦੀਕ ਜਾਣਕੇ ਸੰਮਤ 1223 ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਭਾਵੇ 14 ਨੂੰ ਜੈਨ ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਡਿਤ ਮਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਆਪ ਸਵਰਗ ਸਿਧਾਰ ਗਏ। ਅੰਤ ਸਮੇਂ ਆਪ ਨੇ ਉਪਾਸਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕ ਭਵਿਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਕੀ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਜਿਨ੍ਹੀ ਵੀ ਦੂਰ ਸਾਡਾ ਦਾਹ ਸੰਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਉਨ੍ਹੀ ਹੀ ਦੂਰ ਤੱਕ ਵੱਧ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਮਾਜ ਨੇ ਆਪ ਦਾ ਸੰਸਕਾਰ ਬੜੀ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੁਤਬ ਮਿਨਾਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਮਹਿਰੋਲੀ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ। ਜਿੱਥੇ ਆਪ ਦਾ ਸਮਾਧੀ ਸਥਲ ਬਣੀਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਪੁਸ਼ਤਕ ਬਾਰੇ:

ਇਹ ਪੁਸ਼ਤਕ ਅਚਾਰਿਆ ਜੀ ਦੀ ਇਕੋ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਚਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਪਾਦਨ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਅਗਰਚੰਦ ਨਾਟਾ, ਭੰਬਰਲਾਲ ਨਾਟਾ ਨੇ

ਅਚਾਰਿਆ ਮਨੀਪਾਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿੰਨ ਚੰਦਰ ਸੂਰੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਗੰਥ ਦਾ ਨਾਉ ਵਿਵਸਥਾ ਸਿਕਸ਼ਾ ਕੁਲਕਮ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਰਧ ਮਾਝਦੀ ਪ੍ਰਾਕ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸਾਧੂ, ਸਾਧਵੀ, ਉਪਾਸ਼ਕ, ਉਪਾਸ਼ਕਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਸਨ ਅਤੇ ਮਰਿਆਦਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਗੰਥ ਵਿੱਚ ਅਚਾਰਿਆ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿੰਨ ਚੰਦਰ ਸੂਰੀ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਬੜੀ ਡੂੰਗਾਈ ਨਾਲ ਛੋਹਿਆ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਵਿਨੋਦ ਦਰਿਆਪੁਰਕਰ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜੈਨ ਵਰਲਡ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਯੂ. ਐਸ. ਏ. ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਅਪਣੀ ਵੈਬ ਜੈਨ ਵਰਲਡ ਤੇ ਸਥਾਨ ਦੇ ਕੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕੋਨੇ - ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ।

ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ **ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ਬੀਰ (ਜੂਨੈਰਾ ਕੰਪਿਊਟਰਜ਼) ਮਾਲੇਰਕੋਟਲਾ** ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਤੇ ਮਿਹਨਤ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ।

ਇਸ ਗੰਥ ਦੇ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿੱਚ ਰਹੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਲਈ ਅਸੀਂ ਪਾਠਕ ਵਰਗ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਤੋਂ ਖਿਆ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਪਾਠਕ ਵਰਗ ਇਸ ਅਨੁਵਾਦ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸੰਸਕਰਨ ਲਈ ਸੁਝਾਓ ਦੇਣਗੇ। ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੇ ਗੰਥਾ ਦੇ ਲੇਖਕਾਂ, ਅਨੁਵਾਦਕਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ।

31/03/2011

ਸ਼ੁਭਚਿੰਤਕ

ਮੰਡੀ ਗੋਬਿੰਦਗੜ੍ਹ

ਪੁਰਸ਼ੋਤਮ ਜੈਨ, ਰਵਿੰਦਰ ਜੈਨ